

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Super Lucae evangelium catena - Cod. Aug. pap. 12

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], 1442

Cap. XII

[urn:nbn:de:bsz:31-84729](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84729)

q̄ dubitet hoc igitur ingemebant et
illi nephary contra xpm̄. Sed et aliter
quererant os eius opprimere sicut ut p̄
locarent eū ad aliquid dicendū. Unde passet
dampnari. Unde sequit̄. Insidiantes ei
et querentes aliquid capere de ore eius
ut accusarent eū. Ut p̄mo dixerat op̄
primere nunc dicit capere uel capere aliquid
ex ore eius interrogabant aut eū m̄
quidem de lege ut arguant eū q̄ blasphe
mū obloquens de moyse. Nunc uero
de Cesare ut accusarent eū tamq̄ in
sidosum et hostem. Sequit̄. **Capitulum vij**

Ulas autem turbis
circūstantibz. **Thophil.** phisei
quidem conabant̄
ihesum capere i
sermone ut p̄tos
ab eo abducerent

hoc aut magistrū uertit̄ a magis
em adibant p̄t̄ p̄ millenarios conga
ti ad eo cupientes herē xpo ut se in
uicem opprimerent tam ualidū quid ē
uicem et dolus mbecillis vlnq̄. Unde
dicit̄ a magis aut̄ turbis circūstanti
bus ita ut se inuicem conculcarent ce
pit dicit̄ ad discipulos suos attendite
a fermento phiseo quod ē ypoeris
Cyrillus diuina em̄ cauillatores erant
ob hoc xpus ab eis sibi caue admauebat
discipulos. **Greḡ nazanzens** Est aut̄
qn̄ fermentum laudatur tamq̄ effiacēs
panem uitalem. Est aut̄ qn̄ contuget̄
signans uetustam et acidam maliciā
Thophi. Vocat igit̄ hic fermentū
ypoerism tamq̄ altantem et corrupcē
intencēs hom̄ quibus se in gesserit
Nihil em̄ sic altat mores ut ypo
eris. **Veda** Nam sicut modicū fermentū
totam farinē ~~in~~ massam corrupit
sic simulatio am̄ tota uirtutē sancta
te et uitate fraudabit. **Ambrosius.**
Puleherum aut̄ locū tenende sim
placitatis et emulande fidei saluator

integrit̄ ne iudice more p̄fidie alia
p̄māq̄ ma affectu. alia uoce similem tū
blo mo temp̄e occulta cogitationū accusan
tū. aut etiam defendentiū secretū m̄
mentis apertura uideant̄. Unde subdit̄
Nihil autem optū ē quod nō uideat̄
neq̄ absconditū q̄ non sciat̄. **Urgences**
Aut ergo de illo temp̄e hoc dicit̄ qn̄ in
dicabit deus occulta hom̄ aut id dicit̄
quia qn̄q̄ conceit̄ aliquid occultare bo
na alioz in famyis bonū nāliter late
non p̄t̄. **Crisost̄** q̄ d. discipulis dicit̄
nunc quidam uocent uos seductores
et magos detegat omnia tempus. et
arguet eoz calumpniā. et uerū declara
bit eoz tētem. Unde quocūq̄ uobis in puo
angulo palestine locutus sum. hoc au
dacter et fronte detecta et qualz sub
lata p̄midine toto orbi p̄dicare. Et
id subdit̄. Quia que in tenebris dixit̄
et luce docent̄. et quod in aure locuti est̄
in cubiculis p̄dicabit̄ in tectis. **Veda**
Vel hoc dicit̄. quia que in tene
bris quidam p̄ssurauit̄ carcerū q̄ um
bras locuti uel pass̄ p̄ apli. nunc elu
scata p̄ orbem terrā. tū corp̄ accibus
publice p̄dicant̄. Sane quod ait̄. pre
dicabit̄ in tectis. iuxta more p̄māe
palestine loquit̄ ubi plent̄ in tectis
residere. Non em̄ tecta n̄s more
culmibus sublimata. sed plena stema
te faciūt equalia. Ergo dicit̄ p̄dicabit̄
in tectis. i. cunctis audientibz palā di
cetur. **Thophil.** Vel hoc p̄mittit̄
phiseis q̄ d. o phisei que in tenebris
i. q̄ in opatis cordibz uis̄ temptare
me conam̄ in luce dicit̄. Ego em̄
sum lupo et in me luce notū fiet q̄
q̄ uis̄ machinat̄ caligo. Et quod in
aure locuti est̄ in cubiculis. i. quid q̄
mutuus susurris n̄s auribus et stillat̄
p̄dicabitur in tectis. i. ita mihi fuit
audibile ac si in tectis p̄dicatū fuisset

Hoc etiam intellige potes Quotquot
 vero consiliati sunt phisici divulgata sunt
 postmodum et audita in euangelio luce
 stante magno preone sunt supra apto-
 las **Ambrosius** Omnis gemma est causa
 perditio. que aut ex inlicita malicia. aut
 ex accidenti metu nascitur. ne quis metu
 tritus deum que corde cognoscit negare
 cogatur pulchre addit. Dico autem uobis
 amicus meus ne ab trementum ab hys qui oc-
 cidunt corpus **Cyrillus** Non quibuscumque
 enim simpliciter hic sermo quem videt
 sed hys qui deum ex tota diligunt mente
 quibus oportet dicere. Quis nos separabit
 a caritate christi Qui autem tales non sunt
 mabilis sunt et ad persolendum patri po-
 ro dominus dicit maiorem hanc dilectionem ne-
 mo habet quam ut animam suam ponat quis
 pro amicus suis Quis autem non est magentis
 simul prope non respondet quod ab eo re-
 cepimus. **Ambrosius** Maxime eam dicit
 non esse terribilem quam locupletiore fecit
 uoxe sit mortalitas redemptura **Cyrillus**
 Est ergo aduertendum quod laboribus parant
 coronam. et homines quibus mortales usque
 ad tempus uiam suam extendunt. fitque
 illis inter persecutionis finis corporalis mor-
 tus Unde subdit. Et post hoc non habent
 amplius quid faciant **Beda** Ergo super
 uacua fuerunt insania. qui mortua mac-
 tur membra feris quibusque dependenda prae-
 aut tunc nequaquam omnipotentia dei quam
 uisitantando uincunt resistere possunt **Cir-
 pos** Considera qualiter dominus discipulos suis
 superaret et scilicet ipsam mortem tunc ter-
 ribilem horrensque contempnit. Simul autem
 et documenta in mortalitate aie agnoscit
 eis tunc subdit adndam autem uobis que
 timeatis Timeate enim qui postquam accide-
 rit hys potestatem mittit in gehemum **Ambro-
 sius** enim nature finis non perire est
 et in mortem supplicij corporalis esse
 defectum Penam uero aie esse pernam
 deumque saluum esse metuendum cuius potestati

non in natura peribatur. sed eandem naturam subie-
 ctam concludit. Ita dico uobis hunc timeate
Theophilus hinc nota quod peccatoribus quidem
 mors ad supplicium fertur et hic cruciatu
 ipse per meritum et consequens in gehemum de-
 truso Sed si sermone de peccatoribus quiddam
 aliud intelligit Non enim dicit. Qui morietur
 sed qui potestatem habet mittit Non enim quicquam
 in peccato morietur statim detrahuntur in pe-
 nam. sed fit misericordia remissa oblationum
 et ordinum causa que per defunctos dantur
Ambrosius Inspiritualem ergo dominus sim-
 plicitatis affectum uirtutem mentis exco-
 dat fides sola morietur hinc cum de rebus
 uoluerit roborauit subdens Namque quicquam
 passeros uenit dispendio et uincit ex
 illis tunc est mobilior coram deo quod dicit
 deus oblationem passeros non habet hominem que
 hec potest **Beda** dispendio genus est pondus
 leuissimum quod uoluerit apertus **Blasius**
 Et autem in uincit est uincit hinc in pondus
 ab quod dicitur hoc dispendio **Ambrosius** far-
 tasse dicit aliquis Quis aptus dixit Nam
 debetis tunc est deus tunc uobis per se sit
 passere Sed aliud est tunc aliud sit. **O-
 rigenes** Ad hunc igitur acumen diuine
 pueris que procedit usque ad minima pho-
 signatur Mistic autem quicquam passeros spira-
 les sensus multa signa qui exalta et
 super homines sententia deum in uincit tunc
 audientes diuina gustantes pane uite
 olfacientes odorem uincit uincit christi
 palpantes uincit uincit. Alii dispendio
 uincit. uincit uincit ab eis qui ea que
 sunt spiritus salutaris uincit non dant
 oblationes coram deo Dicit autem de quibus
 tunc morietur si propter corpus facinora **Theophilus**
 uel hys quicquam sensus duobus apertis uen-
 dimus nouo saluare et exaet testamento
 Et non dant oblationes adeo quod uincit
 enim sensus traduntur uincit uite ut sint
 apti ad spirituale pabulum hys semper me-
 mor est deus **Ambrosius** uel aliter

Passer bonus est cui volandi natura
subpeditat. Volandi enim nobis gratia natura
dedit. Voluptas abstulit. que malis morsibus
grauat. atque in natura corporis molis
inclinat. Quia enim sensus corporis si ter-
nario sordium cibum queunt. ad superioribus quibus
fructus reuolare non possunt. Est ergo malus
passus qui volandi usum tenere vitio la-
bis aboleuit. Quales sunt passeres qui
dyspondio veniunt. luxurie scilicet pro-
secularis. Aduersarius enim tamquam captiua
mancipia uilioris preceps estimacionis adiat.
De deo tamquam speciosa seruicia et ad yma-
ginem sui fecit ydoneos sui operis estimat
et magno preceps nos redemit. **Cyryllus**
Est igitur sibi curae diligenter nosse seorsum
vitam. Unde subdit. Sed et capilli capitis
viri anime mirati sunt. Per quod signat et
anima que ad eos spectant diligentissime
nouit. Diligentia enim curae adhibite mira-
tio manifestat. **Ambrosius** Denique
nisi capillorum non in actu operacionis. sed
in facultate cognicionis accipit. Vnde
in mirati dicuntur. quia ea que volumus
scire. nuda sunt. **Cyryllus** Aristoteles autem ca-
put quidem hominis est intellectus. capilli vero
cogitaciones que patent deo. **Theophilus**
Vel caput vniuersi cuiusque fidelium. Intellectus
aptam christo quiescentem. Cerebrum autem eius
mortificationis corporis opera que mutantur
ad eam et digna participatione diuina. **Ambrosius**
Et igitur tanta dei est maiestas. ut vni-
uersi passeribus aut modis multis capillorum
propter stantiam dei non sit. sed indignum est esse
maxime que fidelium corda deus aut ignoret. a
spectat qui uiliora agnoscit. Unde quod
quod querit. Nolite ergo timere multos
passeribus plures estis vos. **Ysaia** Non
plures estis legendum est. que ad copiam
muni pertinet. sed plures estis hoc est
apud deum maiore dignitate. **Athana-
sius**. Quocirca autem ab aram esse quasi de
dignaret deus alia facere solum filium fecit

etiam pro filio subrogauit quomodo pro filio
venerit usque ad terram modica capilli et passeris
Quos enim pro filio pro filio fingit horum
creator et suo uero et dico aut uobis. **Be-
di** Supra dictum est opera quibus et uerba abstan-
dita et reuelanda. Nunc autem ostendit hanc
reuelacionem non in uili quolibet galabulo. sed
in spiritu superne ciuitatis. et tunc que regis ac-
uidias agendam dicens. Dico autem uobis
admis quicquid confessus fuit me coram hominibus
et filius hominis confitebitur illum coram an-
gelis dei. **Ambrosius** Prodeus eam fidem
accuendo nititur. et fidei ipsius virtutum
fundamenta subleuat. Nam ut fortitudi-
nis incertum est fides ita fidei firmamentum
est fortitudo. **Cyryllus** Non est ergo deus
et tentus mensura fide. sed optorem que
fessionem ex postulat purgens nos ad
fiduciam et in maiorem affectum. Et quod
hanc omnibus utile quod loquitur dicens
admis quicquid confessus fuit me. **Cyryllus**
ait autem paulus. Si confitearis ore tuo
dominum iesum et credas in corde. que deus
cum amotus suscitauit saluus eris. Totum
christi misterium in his interpretat. Decet
enim prius ore ad eum pro uerbum. et unigenitum
ex ipso suba fatetur dominum omnium. Non
tamquam ab extrinseco. et furtiuum sortitum
dominum. sed existentem reuera et ualidum
dominum sicut et pater. Constat optet
fateri que deus hunc amotus suscitauit
ipsum scilicet factum hominem et passum pro
uobis. Sic enim resurrexit amotus.
Quis quis ergo sic confitebitur christum cor-
tam hominibus. uidelicet ut deum et dominum
christum cum confitebitur coram angelis
dei. tunc tempore cum descendet cum spiritus
angelis in gloria patris sui in seculo que
simacione. **Eusebius** Quod autem erit
gloriosus que ipsum unigenitum dei uerbum.
attestare pro nobis in diuino iudicio ac ipso
effatu remunacionem testimonium in di-
tium in animam eius cui testimonium prohibet

Non enim manens cum cui testimonium
 reddatur. sed habitans in eo et implens eum
 lucis suo testimonium dabit. Cum autem cor-
 roborasset eos spe bona per tanta promissa
 utinam eos inducat tribulationibus minus dices
 alii aut negavit me coram hominibus. dene-
 gabit coram angelis dei. **Crisp.** Et in
 dampnatione maius supplicium. et in bonis
 maior reparatione ponit. q. d. Tu con-
 fiteris aut negas hic. ego aut illic.
 Honor enim et malorum vitibus cum
 augmento in futuro saeculo te postulat.
Eusebius ad optime aut hanc gemmas
 ponit. ne confessionem ipsius contempnent
 propter penam. que est negari a filio dei q.
 est a sapientia denegari. et a iustitia deficere
 et laude privari. et omnibus deservire bonis
 Sed et hoc aucta pati coram patre qui
 est medius et angelis dei. **Syrillus** Ne-
 gantes aut sunt primo quidem qui in
 innocenti persecutione fidem post posuerunt
 abnegant. etiam heresim doctores et
 discipuli. **Crisp.** Sicut itaque alii abne-
 gationis modi. quos paulus describit
 describit dicens. Confitentur se nosse deum
 factis aut negant. Et ita. Si quis scis-
 us et maxime domesticorum curam non
 habet. fidem negavit et est infideli detor-
 stem. avaritiam fugit. que est idolatria.
 postquam ergo tot se modi negationis.
 palam q. tandem se confessionis. Quos q.
 itaque suavit. audientibus illam beatissimam
 vocem q. ipse laudabit omnes. qui confessi
 sunt eum. attende autem verborum caute-
 lam. In greco enim dicit. unusquis confi-
 tebitur. unde videns q. non ipse viribus
 sed adventus superna gratia. ipse aliquis
 confiteatur. Denegante vero non dicit
 me sed me. Nam deservit gratia de-
 negat. Redarguit tamen quia deservit
 propter enim qui deservit sit. **Redi.** Ne
 autem ex eo q. sit eos qui se negant
 esse denegandos. una auctoritas hoc est
 coram qui studio et coram qui infirmis

vel ignorantia negant. condicio putaretur
 quoniam subicit. Et omnes qui dicunt album
 et filium hominis remittet illi. **Et autem q.**
 et spiritum sanctum blasphemavit. non remittet. **Cy-
 rillus** Si hoc vult. Tunc saluator q. si
 quod in iuris sum album dicitur a nobis et
 homines quos obtinebimus si penitentiam. Ve-
 nam nulla difficultas est et sermone. Quia
 cum naturaliter bonus sit deus. emendat pen-
 tentiam volentes. Unde si ad ipsum spiritum ve-
 torquatur. sine qualiter in fano et modo q.
 nabilis est qui album dicit me. **Ambrosius**
 ut si filium hominis spiritum intelligimus qui de
 spiritu sancto genatus est ex virgine et eo q. patris
 eius interitus sola se virgo. Nunc ergo
 maior spiritus spiritus. ut in ipse peccata-
 tes veniam assequantur. In ipse spiritum delin-
 quentes. remissione non merentur ad-
 ipsi. Sed ubi unitas patris est nulla
 compactionis est questus. **Arbanaus** viri
 quidem se ante qui studio sus origenes et
 immandus cognoscit hanc constribuit
 et spiritus sancti blasphemiam q. qui digni re-
 putant se deo spiritus sancti et baptismi regre-
 dunt ad peccandum. Ob hoc enim autem. **106.**
 Nec veniam obtineat per paulus dicit
 impossibile est eos qui peccata facti
 se spiritus sancti et blasphemiam renouari
 ipsam cuius ad penitentiam addit. ut utq.
 intentionem ipsam nam origenes causam
 hanc se explicat. Deus quidem per
 omnia pervenit et singula attingit. Utq.
 autem filii ad sola rationalia extendit.
 Spiritus vero sanctus solus in est peccatis
 est in dono baptismatis. Unde ergo tunc
 cum peccant et gentiles peccant
 et filium qui in eis manet. per tamen
 veniam obtineat cum digni sunt dono re-
 gnationis. Unde vero baptizati delinquent
 dicit hoc nephas attingit spiritum. id est
 cum pervenissent peccant et ideo ure

uocabatur forte dampnatum. Th cognosco
aut q̄ qui p̄m̄ et p̄d̄m̄ exēpt̄ l̄men
minorem penam meret̄. sed t̄erā q̄
p̄transit non amplius accipit veniā
p̄m̄ quidem et p̄d̄m̄ l̄men uocauit do
ct̄r̄m̄ p̄r̄is et filij t̄erā uo m̄p̄t̄r̄a
cōe sp̄s̄ s̄c̄i s̄c̄d̄m̄ illud. Cum uenit sp̄s̄
uitatis docebit uos om̄ez ueritatem. No
tam̄ doctr̄na sp̄s̄ dogma filij super.
Sed quia filius q̄descendit imp̄fectus.
Sp̄s̄ uero signaculū ē corp̄ q̄ u p̄ficiat̄
Sic igit̄ non quia super sp̄s̄ filij
ex̄p̄r̄s̄ ē ueniē blasp̄hemia sp̄s̄ s̄c̄i
quia imp̄fectus quidem ē remissio p̄f̄c̄t̄
uero nullat̄ ex̄p̄r̄s̄at̄ ex̄c̄us̄s̄as̄. Sed cū
filius sit imp̄r̄ ē nullus in quibz ē p̄r̄
nec ab est sp̄s̄. Indivisibilis em̄ ē
s̄c̄a t̄m̄tas̄ ad hoc. Si om̄ia p̄ filij f̄c̄t̄
s̄m̄t̄. et om̄ia imp̄r̄ consistunt̄ ex̄t̄
ip̄e imm̄p̄ in omnibus. ut necessariū
sit peccantem sit in filiū et in p̄r̄m̄ et
in sp̄it̄ s̄c̄i peccare. Sicut̄ aut̄ bapt̄ma
in nōr̄e p̄r̄is et filij et sp̄s̄ s̄c̄i datur.
Et sic peccantes p̄ bapt̄m̄ et sanctam
t̄m̄tas̄ ex̄p̄r̄s̄ent̄ blasp̄hemiā. Cōm̄ p̄
ph̄r̄i bapt̄m̄ non susceperant̄ qualiter
red̄arguebat̄ eos ac si blasp̄hēmas̄
in sp̄it̄ s̄c̄i. cuius non diu f̄c̄t̄ erant̄
p̄r̄cip̄es̄ p̄r̄t̄m̄ cū non de peccatis sim
pliciter sed de blasp̄hēma eos m̄ax̄p̄a
bant. Differunt aut̄ q̄m̄ qui peccat̄
trans̄gred̄it̄ legem. qui uero blasp̄hēmat̄
et ip̄am̄ offendit̄ deitatem. Sed aliter
Si eis qui delinq̄unt̄ p̄ bapt̄ma non
indulgetur. Vindicta uerit̄m̄ qualiter
ap̄t̄us̄ penitentia in cōr̄m̄t̄s̄o condonat̄.
Ret̄gressus uero galatas̄ parit̄ q̄
usq̄ dem̄s̄ sp̄s̄ s̄c̄i f̄m̄et̄ in eis. Cui
aut̄ et nouat̄ arguim̄q̄ m̄t̄m̄t̄e
p̄m̄ez̄ p̄ bapt̄m̄. Ap̄t̄us̄ aut̄ ad hēd̄as̄
non dissipat̄ p̄m̄ez̄ peccator̄. Sed ne

putarent s̄c̄m̄ uer̄ legis p̄m̄ causa
multa forte et cotidiana bapt̄mata. ob
hoc penitēte quidem mouet̄. Vm̄cam
aut̄ forte m̄f̄m̄icat̄ p̄ bapt̄ma ueniētes.
Talia uero q̄s̄d̄er̄ans̄ uer̄o ad d̄ypp̄n
s̄c̄am̄ que sit m̄p̄s̄. Qui deus ex̄p̄r̄s̄
homo factus ē tam̄q̄ deus sustinet̄ mor
tuos sicut̄ carne uisus. s̄c̄abat̄ la
borabat̄ et p̄cebat̄. Qū igit̄ aliqui
peccantes humana uident̄ d̄m̄ s̄c̄a
tem et p̄uac̄tem et obloquunt̄. et salua
torem uelud in hominē peccant̄ quide
p̄nt̄ tamē cito cū penitunt̄ accipe ve
nam p̄tendentes p̄ causa fragilitatem
corp̄s̄. Qū uero rursus asp̄c̄t̄s̄ ali
qui opera diuinitat̄ dubitant̄ dēt̄
corp̄s̄ ip̄i quoz̄ imm̄t̄ peccant̄. Sed
et h̄ȳs̄ penitentibz̄ cito p̄ ignos̄t̄ eo
q̄ cet̄ ip̄i ex̄c̄us̄s̄ōm̄ h̄nt̄. ab op̄a magni
tudine. Qū uero diuinitat̄ opera re
torquent̄. ad dyabolū. m̄to irrisuosa
bilem ferunt̄ s̄m̄z̄ q̄m̄ arbitrat̄ p̄
d̄ȳa^{ly} forte deū et uer̄ deū nihil p̄q̄
quā demones moribus putauerūt h̄c̄
Ad hanc ergo p̄fidiam ph̄r̄i p̄uenerūt
Saluatore em̄ ostendente p̄r̄is̄ opera mo
tuos sustinens. eos illudans. et s̄c̄a
faciens h̄ȳs̄ opera dicebant̄ et beel
zebub. Equē namq̄ dicē p̄c̄ant̄. M̄
dentes m̄di. ordmem̄. et erga cū p̄
iustom̄ q̄ m̄dȳ aboezebub est ex̄c̄t̄s̄.
Quādiu igit̄ ad humana spectantes
m̄t̄e claudicabant̄ dicentes. Nonne
hic ē carp̄tharij filius et quōs̄ l̄r̄as̄
quos̄ non didicit̄ nouit̄. Susc̄m̄l̄t̄
eos tam̄q̄ in filiū hominē peccantes. Et
ubi magis in famit̄ dicentes opera dei
et beelzebub nō amplius eos sustinuit̄.
Sic em̄ et tam̄ diu p̄r̄is̄ corp̄ sustine
bat̄. q̄ diu cū panis et aque mur
murabant̄. Sed postquā uiculū con

flantes in eū collata sibi dimensio bñficiū
 referunt punita sunt pmo quidem non
 paucis casu occisib. postmodū autē dixit
 ego autē iudic. vltimo iustabo hoc pec-
 catū casu dalem ergo et iudic. pñsa au-
 diūt sñam. ut in flāma dyab. pata ppe-
 tuo corrodant. tū cō. Non igit. faciendo
 collatōm. inter blasphemā dicit. t. ipm
 et spūā sanctū hoc dixit tamq. nāon
 sit spūs. Sed utraq. blasphemia in ipm
 placā. hanc nōmōz illam ualidiorē
 dicit. ipm. cū videntes hominē vitupa-
 bant et eius opera beelzebub esse dicebant.

Ambrosius Sic igitur videtur quibusdā
 ut aīdem et filū et spm sñm intelligam
 salua distīctōne psonas et vnitatis sub-
 stantie. quia vniū deus et homo xpūs
 ē spūs. Sicut scriptum ē Spūs autē fa-
 ciem meam xpūs dñs. Idem spūs sñs
 quia et pater sñs. et filius sñs et
 spūs sñs. Si ergo vtrūq. xpūs ē que
 ē diuinitas nisi ut sciamus quia diu-
 nitatem xpī nobis negare non liceat. **Be-
 da.** Vel aliter aīd. opem spūs sñi dicit
 et beelzebub ista non dimittet. neq. in
 pñci seculo nec in futuro. Nam q. negam
 ei si per pñam agere possit posse dimitti
 ad eos. Sed q. credam. eū blasphemū exige-
 tib. mltis sicut nūq. ad remissōz. ita nō
 ad ipos digne pñe fructus et puentūz
 sñm illud occidit scilicet cor. ne qūant
 et finem illos. **Cyrillus** Et si creatura
 est spūs sñs. non autē diuina subā pa-
 tris et filij. qualiter aīd. in cō. q. timelū
 tantam in seip. pena qñca pñulgat. cont.
 blasphemantes iudicū. **Be da.** Neq. tamē
 quicūq. spm sñm non esse aut deū nō cō-
 sed pñe filiaq. nōmōz confitent. hoc irre-
 missibilis blasphemie cōmē tenent. q. hūā
 ignorancia dicit. faciūt nō mōdenā dy-
 abolica sicut pñcipos iudeoz. **Aug. de
 vrbis dñi.** Vel aliter Si hic dicitur

Quicūq. blasphemauit quātūq. blasphemiam
 in spm sñm. sine intelligē debemus
 Sed quia dicit. ē. dñi blasphemauit in
 spūā sanctū ille intelligat qui non omīs
 sed cōmō blasphemauit. ut ei nūq. possit
 ignosci. Sic cū dicit. ē. deus nōmōz
 temptat. saluete non omī. sed quodā tēpō
 cōmō modo. dñus autē sit iste modus blas-
 phemanti contra spm sñm dicam. spm
 quidem credentē bñficiū ē in spū sño re-
 missio peccatorū. Contra hoc dñm gratū
 tū loquit. cor impentens. spā ergo t.
 penitentiā ē spūs blasphemā q. nō re-
 mittit. neq. in hoc seculo neq. in futō
 quia pñā impetat remissione in hoc
 seculo que ualcat in futuro. **Cyrillus**
 Cū autē tū meū mauerit dñs dy-
 cedentibus aīd. q. fessione pcepit de-
 cētā non curare de responsō eo q. fidelit.
 dīpatis q. struit. exēba congrua spūs
 tamq. doctor in sñcans. vnde sequit.
 Cū autē inducent. vos in synagogas
 et ad mgnatus et pñates. Nolite solliciti
 ēē qualiter aut quid respondeat. aut
 quid dicatis. **Glosa.** dicit autē qualiter
 qñtū ad modū pferendi. quid. qñtū ad
 modū inuēndi. vndicatis. qñtū qñtū
 bus. aut quid dicatis. distē volentib.
Be da. Cū cū ppter xpī dūm
 ad iudices. voluntate tū mīz. debet
 p xpō offerri. Ceterū in respondēdo
 spūs sñi grā mstrabit. vnde subdit.
 Spūs cū sñs docebit. vos in ipō hō
 que oportet. vos dicē. **Stris.** Alibi
 vero dicit. Estote pñi tūctis ad re-
 spondendū quicūq. quesitū a vobis. cōm
 spei. que fouet. nos. qñ namq. oritur
 t. ter amicos agoni. papit. nos medical.
 dñm uero tūbile ē pñtōrū et pauor
 tūctū quaq. dat. spū momentū. ut au-
 dendū sit et loquendū non autē ob stu-
 pestendū. **Theophyl.** Cū igit. dūp
 est. nra in firmitas et aut. pene. fbr

in dno martiriū fugiū. aut quā tu-
des simo et vestimo redde vām fidei. V-
trūq; excludit. motū quidem penā et eo q
dicit Ne tuncatis scindentes corpus Ti-
morem vero in fac mōtū q dicit Nolite
solliciti ēē qualiter aut quid respondat
lit em ei quidam ic. **Ambrosius** Totus
superior locus ad subcundā p confōne dñi
passione aut contemptu mortis aut spe p-
my. aut anāsturi demū acōe supplicij au-
mūq; vena laxatur in seruitū. Et qm auā-
tia plecū q solet temptare virtutem ead
huius abolende tā pceptū subiat et ex-
emplū cum dicit. lit autem ei quidam
de turba aggr die frā meo ut diuidat
meū hereditatem **Theophilus** hū duo
fratres quā de hereditate paterna diui-
denda qtondebant. consensit erat ut
alter alteri fraudare m tendēt. Dñs aut
docens nos q non oportet ad trena flet-
ti repellit vocantem eū ad hereditatis
diuisionem Sequit em. De ille ille dicit
ei. homo quis me constituit iudicem a
diuisionem. s. facultatū sup vos **Veda**
Qui mēto superne patris gaudia gmen-
danti tene diuisionem vult mgerē mole-
stam. mto homo vocat p dñm id Cūm
sit mter vos zelus et contentio nome ho-
mines qñs **Cyrillus** fuit aut dei filij
qm factus ē illis nobis q statim adeo pte-
t regem et pñapem sup syon monte sūm
eius amācans dñm nū mandata **Ambrosius**
Bñ ergo trena dedinat qui p diuina
descendat Nec iudex dignat ēē licū
et arbiter facultatū vniūq; hñs mortuorū
q p iudicū arbitriū q mitorū Non ergo
quid petas. sed a quo postules mēuendū
est q lot maudibus mēno aō putes
timoribus obstrpendi. Unde nō m mto
refutat hic frater. qui dispensatōre ce-
lestiū gestabat corruptibilibz occupare tū
mter fratres pñomniū nō uideo me
dius sed pietas debeat sequestra diuide

qm in mortalitatē pñomniū non peccame
it hñibus expeccandū **Veda** ad tōne at
huius stulti peccatoris aduersus auaricie pestem
et turbas et discipulos pceptis pñ et ex-
emplis m mte satagit. Dixitq; ad illos
videte et caute ab omī auaricia. Dicit at
Ab omī. Quia nō nulla simplicitati geri vi-
dentur. sed mēno arbitere qua mēno
fiat diuidat. **Cyrillus** Vel dicit. Ab
omī auaricia. s. licet magna et pua Est
em m uilis auaricia dicente dño. Dōmos
relatas dīficabitis et non habitabis t eis
Et alibi. Dōmos iugera vinearū facient
lagimula vnam. et xxx. modij seuen-
tis facient modios tres Sed et p dñm alū
modū ē mutus que ostendit subdens.
Quia non m habundancia augmū uita ei
est ex hñs que possidet. **Theophilus** ho
dicit dñs refellens auariorū mēno
qui uident coaciuare diuicias q diuici-
turi Sed iniquū de opulencia longēuū
efficiet Quid igit manifeste pñmes
mala mēte causa quietis Nam dubū
ē an debeat attingere senū. cuius gratia
resaurias. Dixit aut similitudinem
it **Theophilus**. Dicit q ex affluentia o-
pium nō prelatu uita humana ad hūc
fidem pabolam subdit Vñ dicit dicit
aut similitudine ad illos dicens. homo
cūdam diuicias uberos fructū ager attu-
lit. **Vasilius**. Non factus quidē ex
ubertate fructū aliquid boni ut magis
diuina longanimitas patrat que usq;
ad malos sūd bonitatem extendit placet
sup iustos et m iustos. Que uō sint
q hic homo bifactori accōpensat. Non
mēnt quōs nature Nec arbitratū est
oportē quod supfluit dispensari egenabz
Et horrea quidem Crepabant. p copia
conditaz. auariz tamē anima nēquā
implebatu uolens vctibus cede ppter
auaricia. nona nō ualens suscipere ppter
multitudinem. ppter quod m pñm eius
consilia et steriles cura vnde subdit

Et cogitabat intra se dicens Quid
faciam q non habeo quo congregem fratres
meos. Conspicit que pauperibus. In non q
pmit. inopia dicit. Quid faciam. In vic-
tus. Unde calcamta. Talia em locuples
pferret. Urgent em ipius avari diuicie
a pmpuarius emanates ne forte cu co-
iunt p sint egenabz. Astmili gulo p dicit
qui mallet daicite crepare q indige-
tibz de reliquis imptiri. **Greg xv mozo**
O angustia qo suauitate nata dicens em
quid faciam. pfecto mduat q uocoru suoz
effectibus pressus. sub quoz quoda reo
faste laborabat. **Vasilius** Fiat quidem
m pmpu dicit. Apiam horrea quorabo
egenos. sed cogitat non ut distribuat
sed ut congregat. Sequit em **Greg xv**
H faciam destruiam horrea. Bn facis
Nam digna destructione nequicie pmp-
tuaria displice horrea ex quibus nemo q
solationi accepit. Subdit **Greg xv** maion fa-
ciam. At si et hoc impleuis mch destru-
es rem. Quid scilicet quid m m simid la-
borare. horrea sunt tibi suis paupm do-
mz. Sed dices. Tu m uirum facis ppra
retinendo. Nam et sequit. Et illic con-
gregabo anna q nata p mch et bona mea
Dic mch que tua. Unde ea simone m
vita tulisti. Sicut qui pueniens spectacu-
phibere aduenientes apando sibi quod
adulm quez ordnat. Similes p diuites
qui quia q portuauit estman sua ope
Si em quilibet sue nentatis sufficiencia
reapiens retinuerit supflum indigenti no-
cet diues nec pauper. **Cyrillus**. Atten-
de exultet ee fruosum eius illum cu
dicit. Congregabo anna q nata p mch.
q non putaret ea diuinitus obtine. sed
fructus ee laboris suoz. **Vasilius** Ecm
si fateris ea tibi diuinitus puenisse an-
m iustus e deus mequalit res nobis
distribuens. Cum tu habundas ille exero
mendicat nisi ut tu bene dispensacis
mita conspualis ille no pae brauis
deoret. At tu nome spoliar es q dispen-

sanda suscepisti ppra reputando. Et pa-
ms famelicu. que tu tenes mudi tinea q
mglau q suab distalcati calcas q pncis
te marcescit. indigenti argenti quod pos-
sides m summatu. Quo ee tot muias
quot daz ualere. **Crisp** Sed et errat
q bona puta que sint m differencia. **Greg**
em quedam p bone quedam male quedam
medle. Bona quidem p castas et hui-
litas et huius que cu homo eligit fit
bonis hys aut appoita p mala q homo
du eligit fit malus. Media uero p ut
diuicie. que qnz quidem ordmant i boni
scilicet ad elam. qnz ad malid scilicet ad
auarid. Et similia mopia. qnz ad blasphem-
ia. qnz ad sapim. p dicit affectu. vten-
tu. **Cyrillus** Diues igit no parat
pmanencia horrea sed caduca et q sal-
uus e uite longitudinem sibi taxat. **Greg**
em **Greg xv** dicit mee dia hys multa
bona p oita mamos plimas. Sed o
diues fructus qude habes m horreis
sed amos plimas. Unde patis obtinere
Atanasius qnz quis aut p uinat
quasi cotidie moriturus eo q mcerta
e natalis uita nra non peccabit. **Greg**
em maior timor plimū voluptatio dis-
soluit. Sed **Greg xv** conuio diues lon-
geuitatem sibi pmittens ad volupta-
tes aspirat. Sequit em Comede. bibe
epulare magno scilicet apparatu.
Requere p alabore. **Vasilius**. Tam
mpudus es erga bona aie. ut estas
corpas amne asribas. Siquidem vi-
tutem hf. si secunda e opationi bonaz
si deo adhesit. bona plima possidet
et bono gaudio gaudet. Vm quia tota
carnalis es passombus subiecta. a
Ventre no ab ata clamat. **Crisp** No
autem decet vacare delicijs et m
pmpuare corpus et attenuat aiam.
fastem q ei grauat. et tenebras ob-
duce spissim q uelimen eo q m delicijs
dnatiuu ferunt aie spule uero corpi

dnatur Alimenta aut indiget corpore
non deliciaz. ut cruciatur non ut fmda
et fluat. Neq em aut soli. sed et ipi cor
pi sunt nocue deliciae. eo q opforta fit
debile ex sano egrotatum. q agili graue.
q formoso deforme. q iuvene rectoru
V. illius pmissus e aut deliberare
omnibus manifestare ppositu qm ut adig
nam mret sui affectus smaz. Sed du
maddito loquitur eloquia eius examma
medo. Unde sibi responsa puenit. Se
em dixit aut illi deus. Stulte hac
nocta repetent amnia tua ate. Audi
quemens tibi stulticie nomen quod tibi
nullus imposuit homi. sed ipse deus.
Grego xxij. mox. Eadem em nocte
sublatus est qui multa tempora fuit
presolatus ut stultet qui in longum
sibi subsidia colligendo pspicit subse
quente diem. Vl. vni minime videret
Crisostomus dicit aut. Repetet ate. So
postebant em cum forsan tribules que
dam virtutes ad hoc missa. qm si detri
uitate in ciuitatem transiunt es egens
ducere. multo magis aia absoluta a
corpore. et ad futuram uitam transmigra
ndigebit ducari. ab hoc multotiens re
tusat aia et regreditur in pfindid. cu
debet coire a corpore. Semp em similat
nos consua peccatoru. Sed papiu ai
debent trahi ad terribile iudiciu. tuc em
tota congeries iminu r nouat et pre
oculis posita metem prellit. et sicut
carcerati semp quidem doloresi sunt.
tuc aut papiu ai debent iudiciu pn
tari. Sic et aia maxime i ipso tpe
de peccato cruciat et dolet multo at
magis ai fuit culpa. **Grego xxv. mox.**
In nocte aut ablata e aia. q in ob
scuritate cordis est emissa. In nocte
ablata e. que considerans lucem
hre noluit. ut quod pati parat p
uidet. Subdit autem. Que aut pas
ti tui erime. **Crisostomus** hic em ca

desere non solum inde sapiens qm
sed et facina peccatoru portans sup hume
ros suos. et que quidem ate congesta sunt.
pleraq in manus inimicoru puenient.
ate vero sup hys ro require. **Sequitur.**
Sic est qui sibi thesaurizat et no est
in deo diues. **Beda.** hic em stultus
e et in nocte rapiendus. Ergo qui uult
ee indeum diues non sibi thesaurizat
sed paupibi possessa distribuit. **Ambrasio**
frustra em congregat opes qui se hys
nescit vsuru. **Leq** em mra sunt. que
no possunt aufferre nobis. sola virtus
comes est defunctoru. sola nos sequit
ma que thabernacula defunctis acquirit
eterna. Dixit q ad discipulos suos.
Thophilus. Paulatin doq puehit
ad pfectora doctrinam. Docuit em sup
cauendum esse. Ab auaricia subdit q
pabolam diuitis in smuans p cam
q stultus e qui supstat cupit. De
inde pcedit sermone neq de natis
sunt nos sollicitudine gere auaricie ra
dicem euellens. Unde dicit. **Idem dicit**
vobis q. d. postquam stultus e qui sibi
maorem uite m suam attribuit. et
ex inde magis efficitur cupidus. Nolite
solliciti esse aie vte quid manducet
Non quia intelligibilis aia qmodat s
quia non uidet aliter ab aiam posse q
uuta mane corpi msi du mitrim vel
q aia corpi e mitmentu supare
congrue aie mitrim attribuit. Na
et virtus nutritua dicitur anima. Ut
sic intelligat. Ne solliciti sitis nutri
tue pti aie. quid edatis. **Ps** aut cor
pus eia mortuu uestre. Unde subdit
Neq corpi vto quid uestram. **Crisostomus**
ai aut dicit. Nolite solliciti esse. no
idem est q nolite operari. sed nolite
rebus mundanis metz affigi. Contingit
em aliq opante nihil sollicitu ee. **Cy.**

rillus. Pōmnet autē aīa cibo. et car⁹
 vestitū. Unde subdit Anima plus est
 q̄ q̄sta. et corpus plus vestimentū. q. d.
 Deus qui quod maius est exhibuit quō
 non dabit quod minus est. Non ergo mltū
 nra intencio modicis insistat. nec intel
 lectus nre seruat ad uestitū et uictū que
 vendū. magis autē cogitet quēq̄ saluat
 aīam et subleuante ad regnū celoꝝ. **Ambros**
 Nichil autē moralius ad faciendū fidem
 omīa credentibus adeo posse q̄ferri q̄
 q̄ acutus ille spūs uitale collegiū aīe
 corpis q̄ contubio federatū non deficiat
 nisi tū uenerit dies suprema morendi.
 Cum igitur aīa indumento corpis uesti
 atur et uigore anime corpus amittit
 absurdum ē ut uictus nobis copiam de
 futura putemq̄ qui uicendi uigēti con
 sequam. **Cyrillus** Dicit sup̄ erigendo
 nos ad spūalem audaciam p̄ aues in
 dupit dicens auitas passeribz p̄uicē
 est uos. sic et nūc ex uolacilibz fēma
 et indubitabilem fiduciam nobis agge
 rat dicens Considerate coruos quā nō
 seminant neq̄ metunt saluet ad acq̄
 rendum cibum. quibus non ē cellarū
 neq̄ horreū saluet ad q̄suandū. et deq̄
 pascat illos quō magis uos pluris est
 illis. **Reda.** i. carus uos ualeat q̄
 rōnale animal sicut homo sublimiq̄ or
 dīnātū ē in rez nā q̄ nō rōnabilia sicut
 sint aues. **Ambrosius.** Magnū autē q̄
 fide sequam̄ exemplū nam uolacilibz
 celi quibus nullū q̄dā culicome nūc
 de messitū scāditate puentus in deficiē
 tem p̄uidencia diuina largit̄ alimonia
 Vm̄ ē igit̄ cām in opie nre auaricia
 uideri. Et em̄ illis id tūc sine labore pa
 buli usus gubertant quo seruetq̄ ad estam
 quē datus. spūali quodam ne scūt ven
 dicare dñatū. Nos quā amissimq̄ dū
 spūa uendicamq̄. Nam nec p̄tū quēq̄
 ubi p̄tū magis nec certa copia ubi
 mētas eūctis. **Crisp.** Cum autē pas
 set dñs exemplum ab hātibz simē

qui minime tēna curauerūt helyem dico
 moysen et uolentē ceteros hūmō q̄ memo
 rauerūt uolacilia sicut uetus testamentū
 quod ad apem transiuit et formicā moꝝ
 in seruit̄ conditor. **Theo.** So autē omīa
 mencione alioꝝ uolaciliū coruoz mencō
 facit. quia pullos coruoz spūali p̄uiden
 deus nutrit. Nam corp̄ coruū patuit
 quidem. s̄d negligunt pullos suos q̄bz
 mro modo ab acce pabulū quādō uici
 delatū ad os puenit. quod hūmōs susti
 puit. et sic nutrit. forsā etiā et
 talia per synodacten data sint. toto sig
 nato per partem. Unde in mattheo dñs
 remittit ad uolacilia celi. hic uō spūali
 ad coruos tamq̄ gulosiores et rapacio
 res. **Eusebius** In coruus etiā aliquid pla
 p̄guit. quibus em̄ colligenabz legumina
 p̄cipuis ē alimēta. Vestentibz uero
 taribus sicut coruus difficilis est
 ad hēndum. Nec tamē hūmō aues de
 fecit pabuli patuit p̄ter p̄uidencia
 dei diffusam ubiq̄. Vt autē ad idem
 et teras p̄llo dicens Quis autē nre
 cogitans potest adicē statua sibi
 ad cubitum. **Crisp.** Nota q̄ aīa
 quidem semel dedit deus et cad̄ per
 sauerat. Sed corpus cotidie sup̄pit
 mēntem p̄ transiens igit̄ aīam q̄
 non rapientem augmētū. de solo co
 pe fecit mētas. Dams intelligē q̄ nō
 augētur p̄ solū alimēta. s̄d p̄uisione
 diuina p̄ hoc q̄ nulla mēntē acci
 piendo aliquid ad suā statua adicē p̄
 Unde concludit. Si ergo neq̄ quod mi
 mū ē potestis. quid decetis solliciti est
Eusebius q. d. Si nullū sua aīa. cor
 poam ingemata ē sibi statua. s̄d neq̄
 termino tempis. uicē p̄t aliquis hēl bre
 uissimū p̄ hōre cogitando adicere
 cur oportet sup̄flue de nre uicē co
 gitare. **Reda.** Illi ergo regendi corpis
 aīa relinquet. aug videt̄ aīa factū

vestitu qui. laetiora sibi uel austiora p
 hys ai quibus vitam ducit almēta uel
 indimta requirit **Crisp** **missenus** Sed
 dicitur aliqui obtulerunt diuina hono
 res. et diuicias ai orassent qualis ergo p
 hibet nos talia orando quere Et quide
 q omnia hec admittit qstia ptmānt aibz
 patet. hoc tamē adco confertur peccabz
 ut distentes deū nos exaudire t m
 nobis peccatōibus eleuem ad altiore
 affectū Sicut in pūis videmz qui mox
 nata matris adhaerent ubibus Si uō
 pubuit puulus spmē māmā qrit ac
 momēte uel aliquis talis quibus oculz
 delectatur postquā autē mens ad car
 tērit cadens cū pūilibus deperdit
 querit apertabz que pōte pfecte
Aug **de qābz curi** phibita autē
 plicitudine de alimētis qsequē
 he extollant ad momēte dicens Et
 nolite in sublimē tolli. pmo em hoc
 ad nēcitatē implendam homo querit
 cum autē hys habundauit incipit de
 talibus supbire Tale ē hoc ac si se uul
 neratus aliquis iacet qui habeat
 multa emplasta indomo ai hoc illi bo
 nū esset ut uulnera non hiet et ne
 vno quidem indiget emplastro. **Theo**
 Vel clauicam mētil aliud vocat quā
 vagum mentis votum alias aliud me
 ditans et ex hoc salientis ad aliud &
 sublimia cogitans **Basilius** Et ut
 intelligas huius clauicam mēto pamt
 ppe uū dicitur Sed qn manens plus co
 gitasti deuita et p motōibus distarēbz
 apnēpaciū m pncipiū amplexoz os di
 uicias ed ipse pū pulcra amias bñ
 scāsa. uleus ē inimicos Est autē
 peccatū talis abstractio Intētia em
 cura supflua delectatio auitate sedu
 cit vnde gēnerē subdit. hoc em
 omnia gēnerē mudi querit. scilicet
 voluptatem delectas et huius. **Breg**

missenus Adhibe em sollicitudine rebz
 apertabz pncipiū est corp qui mltā suppo
 nit spmē futurū scilicet nos mētū uel dicit
Basilius Sed de nēcitate uite subdit p
 autē mē fat qm hys indiget **Crisp** **no**
 dicit deus sed pater qui parat nēcā
 filijs non mēstrare Sed et aliud adiat
 Non em pater dicit q pū quidem ē igno
 rat tamē uos hys indige Nam qui e
 naturā exauit aibz indigentā nouit
Ambrosius dicit autē consēpt nec
 ad pns nec ad reliquū fidelibz gratiam
 deficiat. si modo qui dīna deperdunt
 tēna non querant Indecorū quippe ē
 homines curare deabo qui militat p
 regno nouit uos q admodū familiā suā
 parat alit. et nesciat vnde sequit.
 vmpamen querere p mū regnū dei et
 hoc omnia adiacent uobis. **Crisp** **no**
 regnū p dicit apes xpus pollicet ai
 es Si em nos eos acuis eripimz et
 qui pccatōentes sua mōe digentā
 hnt multo magis deus **Redi** **indicat**
 autē hic aliud esse quod pncipalē dicit
 aliud quod sup additur. q nobis t mēn
 tē ceteritas inuisti uō temporalitā et
 debet **Gloza** postquā dñs temporalitū
 curam acordibus discipuloz rembuir
 hic excludit ab eis timorē ex q sup
 flua cura pcedit dicens. Nolite timē
 pusilla gregē **Theo** **pusilla** gregem
 dñs parat. uolentes discipulos eius
 fidē. Vel quia in hoc seculo sū pūi u
 dentur causa uoluntate paupertatis uel
 q supantur a multitudine angeloz
 q incompatibilē pcellit q mra sint
Redi. pusilla ead gregem doctorū
 nōmīat. uel ob compācōm maioris nū
 rebz uel potius ob hūilitatis dācōz
Cyillus Quare autē timē nō dent
 dicit subdens quia opacuit pū
 vno dicit uobis regnū q d. Firm

qui tam preciosa largitur qualiter pige-
bit ergas vobis clemencia exerceat diu-
uis em hic greco pius sit et nara et
nio. et gloria. bonitas tame p'ris gressit
et hinc pupillo grege celestiu spuu forte
saluet regnu celoy opes t'enas ademp-
mitz vnde subditur: **Vendite q possidetis**
et date clam Beda. q. d. Nolite time-
re ppter regni dei multitudine huius vi-
te nara desint. q' etiam possessa ppter
clam vendita quod tunc digne fit q' n'
qui semel p dno suis omnibus p'ctis
nichilomin post hoc labore manuu opa-
vnde et viciu transige. et clam dare
queat. **Crisp.** Non e em peccatu q'
cla nequeat abolere Antidoteu em q'
cuilibet quemcunq' uulneri Sed et cla
non solum in peccato fit. sed in rebus du
aliquis aliu p'legit dno medicus medet'
dum sapiens consulit. **Greg nuzanzen.**
Verbor aut ne p'uas p'ctas tibi n'ca-
tatem non ee sed arbitriu opmabar
et tpe hoc. sed t'ent me hedi. ad p'
m'ram statuti no quia rapuerit. sed
quia opm' in egenabz no placavit
Crisp. Nam sine cla impole e regnu
e uideri. Sicut em fons si aquas t'pe
g'nuerit. Anatur. Sic et diuites cu
ama penes se teneant **Wasilius** Sed
queret aliquis quid asp'ecante sportz
vnde que possident. Nimiru tamqua
eis naturaliter noyis uel ppter tepta-
tionem accidentem auabus op'is ad h'
dicend est. Pmo quidem q' singulu corp'
qui sunt si perse apm malit existet
no eet creatura dei sime em creat'
dei bona q'sequeter aut quia manducet
dmeu non daunt abicere tamq' mala
q' possident. sed dispensare dicent. Et
date elemosinam **Cyrillus** Nolenti aut
forte e hoc mandatu diuitibz sana em
mentem h'entibz no e inutile t'hesauri-
zant em sibi regnu celeste vnde scit'

facite uobis sacculos qui non uereant
Beda. Elemosinas opando quaz h'ices
m'eternu maneat. Vbi non hoc p'ceptu
ee putandu e. ut nil pecunie apper a suo
uel suo uel paupid v'p'bi. ai et tpe dno
cui angeli imm'rabant loculos h'uisse le-
gatur a f'idoliz oblata q'seruans Sed ne
deo ppter ista seruiat. et ab inopie timore
usticia deseruatur. **Greg nysseus** Rapit
aut sensibiles et t'enas opes sursum con-
dere quo virtus corrupta non attingit v'n
s'bdit Thauru non deficiencem m'clis
q' fir non appat. neq' tynca corrupit
Theophil. q. d. hic tynca demolitau no
aut m'clis. Deinde quia tynca quoda
non demolitur. addidit defice auis
em non demolitur tynca sed fir tollit
Beda. Siue igitur hoc simpliciter
accipiendū e q' peccata seruata defici-
at data aut p'imo p'hem'e fructu
q'serat m'clis. Sicut ita q' t'g'pluz boni
sp'is si comodi t'p'ris accione condicet
facile corruptis m'clis ac si celesti solu
m'entee congeratur nos op'ius homi
fauore q' a fine qui de fortis rapit no
m'clis in am gloria q' t'ynca q' m'clis
s'ndit ualeat maculari **Glosa.** Vel
fures p'heretia et demones. qui ad h'
m'clis p' ut sp'ialibz nos spolient. ty-
nea que uespas latenter radit i uidia
e que p'aditu bonu lacerat. et op'ios
vintatibz dissipat. **Theo.** Porro quid
no omnia fures tollunt. addit potorem
v'm et nullam p'fusus patiente i stan-
ciam dicens vbi em e t'gauru tuus ibi
et cor tuu erit q. d. esto q' nec tynca
demoliat. nec fir tollat. hoc ipm qd
e h'ec cor affixum t'gauru sepulto et
d'nni opus saluete aiam. t're in merge
q'nto e dignu supplicio. **Crisp.** Na
quilibet homo naturaliter dependet ab eo
erga quod p'ridet. illuc totu am ap-
plicat ubi totu comodū possidet p'li-

cauit. Unde si quis in nobis pntis vite hie
totam mentem et intentionem qua cor noiauit
intemere vsatur. Si vero mentem applicat ad
celestia. ibi mentem habet. ut iudicatur solo
corpore cu homibus qspit. Animo vero iam
sit aggregatus mansiones celestias. **Idem** hoc
aut non solum de peccata sed de actibus passio
nibus sententia est. luxuriosus epule sunt
trahit. lasciu ludicia. amatoris libido. **Sic**
sibi vix puzantur. **Theophyl.** Postquam
sunt discipula modestum statuit dno spolus
cum qualibz uite tana et eluante iam nunc
ad ministrandum inducat dicens. Sicut limbi
vix pnti. i. semp pntes ad psequenda opa
dmi nri. Et lucerne ardentes. i. non ducatis
vram intentionem. sed assite nobis lux romo
ondens nobis agenda et fugenda. Est em
hic mundus nox. tunc vero limbos sunt
qui pntiam exquirent. Nam talis est
instancia huius quibus gradus et lucnas arde
tes. i. distationis domi ut valeat dmostr
practica non solum quid optat agere. sed
etiam quomodo alioq in pntias supbie hore
ruent. Non dnt aut q pmo iubet limbos
pnti. Sed lucernas ardere. Nam quide
pntis e opatio. Deinde speculatio q e illus
tratio mentis. Igitur sicut camo. Sicut dicitur
ut duas lucnas huius ardentes. scilicet accep
tum mentis iugiter mala emittente. quo nos
illuminat et doctrina qua cetero illustramus.
Maximus vel lucernas accensas dicit de
cet hie p oronem et contemplationem et spiritualem
dilectionem. **Cyrillus** vel succingit sicut agilitate
et promptitudine ad sustinenda mala inuitu
dum amoris lucnae aut accensas signat
ut non parant aliquos mentes agnoscere
vnicere. **Greg** in omi. Vel aliter limbos
pntiam cu carnis luxuria potinentia
et caritate. Vnde em luxuria in libis e
fomes inombiles. A pntiale igitur sicut lu
boris nomine luxuria designat. Sed quia
mala e mala non agere nisi ead quisp stu
deat bonis opibus in sudare. Addit. Et

lucerne ardentes lucernas quippe arde
tes in manibus tenentur cu p bona opera
promissis mris lucas exempla mouerant.
Aug de qo cxiij. Vel docet et limbos
pntiam pp otinentia ab amoe vix seu
lactu et lucernas ardentes i manibus hie
ut hoc ipm vero sine et ead intentione
fiat. **Greg** in omi. Sed si uariis coru
agitur restat ut quis quis ille est totu
spem suam in redemptione sui aduentu
ostendat. Unde subditur. Et vos pntes
sombibus expectantibus dnm suu. qm red
tat ampuis ad impas quippe dms
abijt quia ab eodem melum supra sibi
multitudine angelorum no uis homo capu
lauit. **Theophyl.** Sicut die cum melis pnt
aas quas ei paulus uel alius pntis offert
Vnguem castam. Sicut aut ampuis ce
lebratis melis forstian quid vnu salu
magnitudine totius qndo venit de celo
mgloria pntis. forstian ead singulis horis
astans in opmate pntialar. Vmz auguz
consummat. **Cyrillus** Considera ead q
ampuis qe aspersione. Vemet in
qua semper existat diuinitas. Nichil ei
potest in corruptibile nature in ferre cas
tiam. **Greg** in missas. Vel aliter. Con
summatas mptas et de pntia sibi caru
et admissa cu mebalam secretar pres
tolabunt. angeli reditu regis ad nulle
bntidmem quibz sicut fieri decet mris
viam ut sicut illi sine malicia qnsantes
pati sunt dmi regressum recipere. Sic
et nos vigilantes ad obedientiam pntis
nos faciamus cu aduenit pulsant.
Sicut em. Ut cu venit et pulsant
qfestim apunt ei. **Greg** in omi. Venit
quippe cu ad iudicium pntis. pulsat uero
cum iam p opationis molestia ce mor
tem vicia designat. Cui qfestim apu
ma p huc cu amore suscipimus. Apunt ei
iudici pulsant non mult qui opire de

corpe tepidat. et cū que atempisse se
me hnt. Indere iudicem formidat. Quia
aut de sui spe et opione. scara pulsan-
ti confestim apit. quia cū tempus p̄mā
mortis cogitat. de gloria retribucōis
hylare facit. Unde subdit. Beata sera illi
quos cū venit dñs qui ad aspectū veri-
tatis mentes aculos aptos tenet. q̄ ser-
uat opando q̄ credit. qui est corpore
et neque tenebras repellit. **Greg. in
sermō** p̄pter hanc igitur vigiliam ob-
seruandam sup̄ dñs monuit ut sint lim-
bi p̄meti et lucne ardentes. hinc ei
oponit oculus pellit somnolentia oculo
limbi ergo cingulo p̄strati reddunt
corpus insusceptibile somni. Nam q̄
p̄metus est castitate et p̄ma q̄stia il-
lustratus p̄fuerat in sompno. **Cyrius**
Cum igitur dñs veniens suos in sompno
invenit et p̄metos et cor illuati-
bitate. tū eos p̄mulgabit. hanc se-
em. Amen dico. Nobis q̄ p̄tinet se
Hoc quo p̄p̄ma q̄ p̄mā nobis retribuet
dñi suavitatis se p̄tinet. **Augenb**
Sic em̄ p̄tinetus iusticia circa lim-
bos suos p̄mā opiam. **Greg.** Quia
p̄tinet se. i. ad retribucom se p̄tinet
Thcopli Vel p̄tinet se in eo q̄ nō
totam libertatem bonoꝝ largitur. sed
hanc cohibet p̄mā caritatem mēsuram.
Quis em̄ deū capere p̄tinet q̄st. In
seraphim mēgi uelari dicunt p̄pter
excellenciam dñi splendoris. **Greg.**
Et facit illos distimbe id ē om̄io re-
quiesce. Sicut em̄ distimbens totū cor-
pus facit pausare. sic in futuro adiectu
si totaliter requiescent. hic em̄ nō ha-
bunt requiem corpore. illic vero simul
cū aubus p̄ualia corpora medruptam
sortita plena gaudebunt quiete. **Cyri-
lus.** Facit igitur illos distimbe. quia
si se p̄sso respollans apponens p̄ualis

delicias et statuens dapslem duoz suoz
mensam. **Dvo. in epla ad totum** Distim-
tum em̄ opnam quietem a multis laboribz
et uitam sine lesione. et q̄sacōm dñi nam
Tunc et regione uiuent. vni p̄ se af-
fectu. ad impletam et copiosam donacōm em̄
duoz p̄mā quā leticia adimplent. hoc
ē em̄ q̄ ihesus facit eos accibe dand eis
opetua quietem et distribuens eis bonoꝝ
multitudinem. Unde sequit. Et transies
mistrabit illis. **Thcopli** Quasi vicem e-
qualem eis reddens. ut sicut ipi ministrant
ei sic et ipi eis ministrat. **Greg. in om̄.** Si
sit vero dicitur est tū de iudicio ad regnū
redit. Vel dñs nobis post iudiciū transt
qui ab hūilitatis forma indimtat. sic q̄stia
nos eleuat. **Cyrius.** Nouit aut dñs lu-
brum fragilitatis hūane ad peccandum
Sed qm̄ bonus ē desperare non sinit. sed
magis miseret et dat nobis p̄mā in sa-
lutis antidotum. Et tō subdit. Et si venit
in secunda vigilia. et si in tertia vigilia
venit et ita inuenit. **Th. p̄ serui illi.**
Quid em̄ occubantes in inens au-
tatis et hostiū seruantes aggressi nocte
intres aut quatuor vigiliis. **Greg. in om̄.**
p̄mo ergo vigilia p̄mā tempa est
iute mē. i. p̄mā. Secūda adolesticia
uel iuuetus. Tercia aut senectas accipit.
Qui ergo vigilare noluit cupodiat uel
p̄mā et qui in p̄mā noluit tertiae vigi-
lie remedia nō omittat. Ut qui q̄stia in
p̄mā neglexit. saltem in tpe iuuetus
uel in senectute respiciat. **Cyrius.** de
p̄ma tamen vigilia mētas. nō facit
quia p̄mā non p̄mā. adeo sed venia
meretur. Secūda vero et tertia etas. debet
obediām deo et uitam honestam ducere
ad uoluntate ap̄us. **Greg. in om̄.** Vel ad p̄-
mam vigilia p̄tinet diligencius uiuetes
quasi p̄mā gradu p̄titi. Ad p̄mā vero
medie q̄sacōis tenetes mēsurā. Ad tū

vero qui sunt infra hos & idem dicitur
 putandum est. Et si attingat de quibus. Dicit
 se enim se quibus mensura et bonis re-
 minatur merito. Vnicuique quod dignum est. **Thes**
 Vel quia vigilie sunt hore noctis pnotā-
 tes sporem hominibus intelligas etiam in
 vita nostra esse quasdam horas que faciunt nos
 beatos. si in sompnes cepti sumus. Va-
 puit tibi aliquas facultates. De finetis si
 tibi filij. accusatus fuisse. Si in hys tibi
 non feceris aliquid contra dei mandata
 vigilancem te inueniet. scilicet a et tua
 vigilia. et in tempore malo pncipio sumi
 sompni acribus lentis ingentis. **Gig**
in omi. Ad excutiendam vero me-
 mentis desidiam etiam optiosa damp-
 p similitudinem mem ad medullas deducit.
 Nam subditur. Hoc autem sitote quia
 si paterfamilias sciret quia hora fir-
 veniret vigilaret utique et non finet
 p fodi domum suam. **Thes** Quidam hic
 horem esse intelligunt dnam domum aia
 pncipalium homine. Non tamen uide-
 tur hoc accepto aspnare sequentibus. Ad-
 uentus enim dmi comparatur hic fieri tpe
 ex sompno pueniens. Et dicit illud apti-
 dices dmi sicut fir in nocte ita ven-
 et. Unde et hic subdit. Et nos quo-
 te pati. quia quia hora non putatis
 filius hominis veniet. **Breg** Velat
 Nestiente pncipalium fir domum per-
 fodi. quia dmi a sua custodia spuis dor-
 mit improvisa mors veniens car-
 nis nre hitaculu irumpit. firi aut
 resisteret si angilaret. quia aduentus
 iudicis qui occulte atam caput pncipis
 penitendo occurreret. ne impentens
 pncip horam no vltima dms id circo
 nobis voluit esse incognitam. ut dmi
 illam pncip non possimus ad illa sine
 mtermissione pparemur. **Thes** pe-
 trus cui omnia etiam fuerat. qd omni-
 curam gerens inquit. Vtra ad oca

dms pabolam pntulisset. Unde dicit. At-
 aut ei petrus dms ad nos dicit hanc pa-
 bolam an et ad omnes. **Beda** duo dms i
 pmissa pabola monuat et se uidelicet subito
 uentur et illi eos patos expectare debet
 Sed de quo horum an de utroque petro metoga-
 uit quos sibi sciret quod suos compauit cu
 ait ad nos dicit. An ad omnes. Non facile
 patet. Et quidem in eo quod ait. Nos et omnes
 Non alios quod aptas aplos quod similes
 et cetos fideles uel xpianos et infideles
 uel eos qui iuratum et sigillatim motu et
 su iudicis aduentu volentes nolentes
 quod suscipiunt. et eos qui vniuersali iudicio
 vni pncipalium reperiendi signare putadg
 e qru e aut si petrus dubitauit uel
 omnibus pbrue et pie et iuste viuendum
 expectantibus. Veram spem uel in opmali
 singulari et omni futuri et iudicis. Vn-
 restat intelligi hys salicet duobus iam
 tm cognitis et q nestire potat quessisse.
 Videlicet si sublimia illa uite celestis in-
 statuta quibus possessa vende sacculos q
 non uocastent face lumbis pncip hucis
 quod ardentibus vigilare pnciperat. Ad aptos
 salum similes quod eos an ad omnes qui sal-
 uandi sunt pncipant. **Cyillus** Validam
 aut mentem hntibus quemut ardua et
 excellencia mandatoris scors. hys uero
 qui non dum ad hanc virtute attigeret
 quemut ei a quibus omnis difficultas ex-
 cludit. Unde dms exemplo manifestis-
 simo utit ostendens mandatu pmissu
 quemte hys qui admissi sunt in gradu
 discipulorum. Sequit enim dixit aut dms
 Omnis pncip est fidelis dispensator et
 prudens. **Ambrosius** Vel aliter supro-
 tis quidem in omni pncipi forma est
 gnalis. Vn series sequentis exempli di-
 spensatoribus hoc e pncipalibus uidet
 esse pncipalibus. Unde sequit. Omnis pncip e

fidelis dispensator et prudens. que con-
stat dñs supra familiam suam ut det
illis in tempore tritici mensuram. **Theophi**
q. d. predicta parva quiter omne fideles
attingit Sed quid nobis aplos et doctoi
bus quemat audiat. Quero em quis
dispensator inveniat in se hñs fidelita-
tem et prudentiam. Sicut em in dispen-
sationibus facultati sue aliquis in tanta
sit fidelis dño existens. siue etiã pru-
dens sit et infidelis. dispenat res dñi
Sic et in rebus dñis opus e fidelitate
et prudentia. Non em multos deum
tolentes et fideles. quia vero non po-
tunt prudenter eccliastra tractare ne-
gotia non solum possessiones sed etiã
mas destruunt utentes impiores
indistincta virtute p in moderata pme
mandata uel importuna mansuetudi-
nem. **Crisp** Quirit aut hoc dñs no
quasi fidelem et prudentem dispensato-
rem ignorans. sed volens in misericor-
diate rei et huius pñsilitatis magnitudine
Theophil. Quis quis ergo fidelis fuit
inventus et prudens pñsdat familie
dñi ut singulis tempib; det tritici me-
suram uel sermonem doctrine quo pas-
cantur aut uel opm exemplum quo uita
in fñmct. **Augu** de qñ. civit. Men-
suram aut dicit p modum capacitat
quorundam audientium. **Ysaia** Addit
e etiam in tempore q beneficia no suo t
diti reddunt castum et nome bñficij p
idem em panis esurienti quidem appe-
tibilis. sacro aut non multu. De huius
aut serui dispensatois pñs subden-
dicit. Bñs ille seruis que ac venit
dñs invenit sic facientem. **Papianus**
Etenim dicit agente acasi sed sic fac-
entem. Non em vince solum querit
sed etiã certare legitime hoc aut e
sic singula exequi sicut recepimus

mandatis. **Cyrillus** Sic ergo fidelis f-
mus et prudens oportuno tpe distribuit
prudenter abia famulus hñ e pñales
estas bñs erit iuxta dicta saluatoris
in hoc saluet q obtinebit adh maiona
et mebitur pñia familiarib; debita vñ
sequit. **Veredico** Nobis quia sup omnia
que possidet constituit eu. **Veredi** Antea
em inter bonos auditores et bonos doc-
tores e mior distantia tanta e et p-
mior. Nos em adueniens in anglan-
tes invenit facit distribuit. Illos aut in
fideliter prudenter q dispensantes in-
venit supra omnia que possidet qñt
sup omnia celestis regni gaudia no uti
q ut horum soli dñi tenent. Sed ut
eor habundantius cetis sub eterna
possessione fruunt. **Theo** Vel sup
omnia bona sua constituit eu no solum
sup sua familia. sed ut iam terrena.
quasi celestia ei obediant qualis fuit
isephe nave et helias. Alter soli al-
ter nihilus mandans et omne pñ
quasi dei amica rebus dei utunt.
Quicquid etiam vitam virtuosè pagat
et seruos suos. nam et qñstiam
recte disposuit. Exhibens tempib;
singulis mensuram frumenti ut
quidem ut afficiatur in hñtes odio
deum. Concupie vero. ut necia ortat
carne pñsione ordinans eam in deum
Talis inquit qñtinet sup omnia qñq
possidet. dñs. dignus omnia p specu-
latum intellectum intueri. **Crisp**
Dñs aut non solum ex honore
bonis reservato. sed ex nimis pene
in malos corrigit auditore. In-
sequit. Et si seruis ille dixit i eode
suo. moram faciet dñs in qñtante
Veredi. Nota inter vicia serui
mali ascriptum q cardu dñi sui
rediam putavit. Non aut in cer-
bani virtutes amiatum q huc atq

peruult sed q tñ fidelit mstrauit
 Nichil ergo melius e q ut patienter
 sustinamus ignorare quod sciri no pot.
 sed tñ laboremq ut ydonei inueniamur
Thes Socio aut q non sperat hora
 simi multa peccata euenit. Nam q to
 gitauimus dñm venite et psto ee tñm
 uite nre mis vtiq peccauimus. Vnde seq
 Et cept puerere pudes et ancillas et
 edere et bibere et mebrari **Veda.** In hoc
 seruo tñctoris pñtū maloz nariat dñm
 pñctio qui neglecto dñi timore. no mo
 ipi luxurie vacant. sed etia subditos i
 rucis stimulant. Quidam et typice pas
 sit intelligi pudes et ancillas pñte corda
 in firmioris prauo exemplo iuriare. Ede
 aut bibere et mebrari facinoribus et
 seculi illecebris que homines demerant
 occupari. De eius aut pena subdit
 Veniet dñs serui illius die qua non
 sperat. siluet iudicij uel mortis. Et
 diuidet eum **Vasilius** Non quidem
 diuidetur corpus. ut hoc quide exponit
 tormentis illud vero dñmittat. Nam
 fabulosum e hoc. Neq multi iudicab
 at deliquerit totum diuidia pati pe
 nam. Nec aia secatur. tota cinnosam
 qstam possidens et ad corpe mala res
 pams. Sed diuisio e ppetua alienatio
 aie apñt. nre em et si non sit gra
 spūs in indignis uidetur tamen ut cap
 adeq qñsonem eo exortans ad salutem
 tur. vero totalit amputabit ab aia. Spe
 ergo stus et brauius e iustis et p ma
 qdempnatio pñtor qm cu indigni a
 mittent **Veda.** Vel diuidet eu a fide
 lūi consorcio segregando. et eis qui mī
 qua uel ad fidem pñuerat pñando.
 Vnde sequit ptem q eius cu in fide
 bus ponet. Quia qui domesticoru
 suoz curam no ht. fidem negant et
 e in fidei detior ut ait aplūs **Thes**
 Recte em in fidelis dispensator cu

in fidelibus ptem accipiet q. Vera
 caritat fide. **Thes** Ille aut seruis re
Thesophilus hic dñm maius nobis
 aliquid et tribulus audit. Non solum em
 dispensator in fidelis accepta puabitur
 gra ut nichil cu inuet ad vitanda sup
 plia. sed magis fiet ei dampnatio
 tansa. dignitatis in mēstas. Vñ dñt
 Me aut seruis qui cognome volu
 dñm sui et non fecit pñm. voluntate
 eius uapulabit mult. **Asp** Non
 em similit omnia sed maior cogitatio fit
 maioris pene matia. Vnde sacerdos
 cas peccans cu pto multa grauiora
 patiet. **Vasilius** homo em pñctio
 qui improbis aiam suā in eliauit i
 expiabile peccatu qm sit q pter mali
 tiam recedens ad m voluntate. sed homo
 rusticans tñabilius implorabit pñcti
 iudicantis. Vnde subditur. Qui aut non
 cognouit et fecit digna plagis uapula
 bit pauca. **Thesophil** hic obicit
 aliqui aieito pñctio. facere voluntatem
 dñm non psequit. Sed aut pñctio igno
 rans. Quia ai et ipse scire potuisset
 noluit sed piger tans ipse sue fut
 ignorantie causa. **Vasilius** Sed di
 ces si hic multa quidem sustinet v
 bera hic aut pauca qualiter dicit
 quidam q non imponit fine supplias
 Sed sciend e q hoc q hic dicit non
 min penas sed differenciam iudicat
 pñ em aliquis ee dignus in extingui
 bili flama uel remissiori uel in tenore
 et in deficiente vna uel mag tēpote
 uel forcius **Thesophil**. Ostendit aut
 consequenter quae doctoribus et scientibz
 intensior pena debeat. Qm aut tui
 multū e multū querit ab eo et qui
 commendant multū plus petent ab eo
 . Datur quidem doctoribz gra facendi
 immacula. sed commendat eis sermone

et doctrine gratia Sed mdatō quidem
non dicit plus aliquid petendū. sed in
commendatō siue deposito Nam gratia
uerbi inuicem cogit et ad actore re
quirit amplius Non em dicit eū
torpere. sed augere ubi talentū **Vedi**
Vel aliter aultā ead sepe datur qui
busdam p̄natis quibus ead cognatō
dm̄e voluntatis et exequendi q̄ cog
noscunt facultas impendit. Multū at̄
commendatur illi cui cū sua salute d̄m̄i
quodq̄ gregis pascendi cura committit.
Maiori ergo gr̄e donatus si deliquerit
maior vindicta sequit̄ auitissima autē
om̄ pena erit corp̄ qui p̄ter p̄m̄ q̄
originalit̄ traxerunt nullū in super
traherūt et m̄ctis qui addiderunt
tanto quisp̄ ibi tollerabiliorē hēbit
dampnatōm quāto hic in more iniquitate
ignem veni mitte m̄tia **Ambrosius**
Dispensatōibus .i. sacerdotib; p̄missa
videntur et p̄p̄ta quod strant sibi ḡ
uam in futuris penam et subcandam
si famuliam d̄m̄i gubernare neglexerint
Sed quia exiguis ē p̄fectus metu
supplicij ab errore trahit id d̄m̄ ad
querendam cupiditatem d̄m̄itatis in
flāmat dicens Ignem veni mittere
in terrā Non utiq̄ illud q̄sumptorem
bonat̄ sed bone voluntat̄ auctorem
qui antea d̄m̄e domus vasa meliorat
fenu vō q̄sumit et stipulam. **Cyri-**
llus. Mos ē autem sacre scripture ignē
qm̄ dicit sacros et diuinos sermones
Sicut em aurū et argentū purgac̄
nouerūt p̄ignem q̄sumit corp̄ p̄di
nem. sic saluator p̄ euangelicā docu
m̄ta in virtute sp̄it̄ abstergit intell̄m
corp̄ qui credunt in eū h̄ic ē igitur
ignis salubris et utilis quo h̄itacores
tre frigidi quodamō et ex t̄m̄cti p̄t̄
peccatū m̄talesunt ad pietatis vitā

Cyrius Teriam em ad p̄m̄ vocat
non em quā pedm̄q̄ terrā. sed p̄st
plasmāem manibus eius sicut h̄m̄t̄
cui d̄m̄ ignem m̄ḡerit ad q̄sumptōm p̄
catas et inuocacōm animas. **Cyrius**
Est autē intelligendū cū d̄m̄o veni
se m̄terram ut dicit Ignem veni mit
tere in terrā **Cyrius** h̄m̄s autē ignis
d̄m̄s accēlabat m̄tendū p̄nde sequit̄
Et quid volo m̄p̄ ut accendatur. Cre
debant em iam quidam ex isrl̄ quō
ex ordī fuerant venerandi discipuli
si ignis semel in iudea accensus totū
orbem occupare debebat q̄sumata ta
men passiois eius dispensatōe. **Vn**
sequit̄. **Baptisma** autē h̄cō bapt̄. Na
ante venabilem crucem et eius re
surrectōis a m̄ctus in sola iudea fle
bat in tenas p̄dicatōis et inuocacōis
ip̄ius Postquā autē p̄ncipem iudei
samentes occiderunt tūc ap̄t̄ p̄
cepit dicens. **Breḡ sup̄ c̄m̄.** Vel
aliter ignis m̄tia mittit̄ cū p̄ ardorem
si p̄m̄s afflata arena mens acanalib;
suis desiderijs concenat̄. Succensa
autē sp̄iali amore malū quod fecit
plangit. et sic t̄ia ardet q̄n̄ accusate
se constā cor p̄toris in dolore p̄m̄e
crematur. **Vedi.** Addit autē bapt̄ma
h̄cō baptizari .i. sanguis p̄p̄ t̄m̄ctōe
p̄us h̄cō p̄f̄m̄di et sic corda crede
tū sp̄it̄ igne in flāmare **Ambrosius**
Tanta autē ē d̄m̄i dignatō ut in sim
dende nobis deuocōis et q̄sumande p̄
f̄m̄is et nobis et matuande p̄ nobis
passiois studū sibi messe testetur
p̄nde sequit̄. Et quō coartor usq̄
d̄m̄ p̄ficatur. Quidam codices h̄nt̄
Et quō angor .i. contristor Cū em
in se nihil h̄nt̄ quod doleat̄ m̄t̄
tamen augebat̄ erump̄m̄s. et t̄p̄e
mortis m̄stacā p̄tendebat q̄ nō ex
metu mortis sue. sed ex mora n̄c

me redemptio assumpsit. Qui enim
 usque ad passionem angitur. de passionem secu-
 rus est. quia cum condicio corporalis.
 affectus non formido mortis offendit.
 Nam qui corpus suscepit omnia debuit
 subire quae corporis sunt ut esurire. sit-
 ire. angere. et quae sunt divinitas
 aut per hoc affectus nescit gemitari
 Simul etiam dicit quod incertamine passio-
 nis corporis absque amplexibus
 coarctata sit doloris. **Beatus** Quod
 autem post baptismum sine passione. post
 ignem spirituales advenit terra sit ar-
 ta declarat dicens. Putatis quod pace-
 rem dare veniam. Non dico vobis
 sed se pacem. **Aurelius** Quod dicit
 dominus. Non venisti pacem datus qui
 factus es nobis pax pacificans per-
 tuam caelestia et terrena qui dixisti
 pacem meam do vobis. Sed manum
 factum est quod utilis quidem est pax quae
 dampnosa et separans ab amore divinis
 per quod saltem consentit his qui
 adeo dissident et ob hoc federa ter-
 na docuit vitare fideles. Unde se-
 runt enim ex hoc quibus in domo una
 dicitur. tres in duos. et duo in tres
 dividuntur. primum in filium et filium in patrem
 suum. matrem in filiam et filiam in matrem suam
 sororem in matrem suam et matrem in
 sororem suam. **Ambrosius** Quia propositio
 videtur facta subiectio patris et fi-
 lii. matris et filiae. sororis et matris.
 quibus tamen sunt. quod cadit matrem quod sororem
 accipi potest. Quia enim est matrem filii sororem
 eius sororem est. **Crisostomus** Pharisaeus
 futurus euentum protulit. Contingebat
 enim in eadem domo aliquem esse fidelem
 cuius primum vellet eum ad infidelitatem per-
 trahere. Sed manens prevaluit virtus
 doctrine christi ut et filii patris dimitt-
 terent. matrem quod filie et liberos pen-
 tes. Libuit enim fideles christi non solum

tempore pro a sed et aeterna simul paci-
 dinio cultu fidei non carcant. Si autem
 patris homo est. unde suspicetur ei hoc
 posse meditari quod apertius per am-
 ritur quod filii et a filii plus quod patris et
 avit plus quod quibus. Et hoc non in una
 domo aut tentu sed ubique tunc. Et non
 solum hoc prouidit. sed eam ope confirmavit.
Ambrosius Mystica autem interpretatio do-
 mus una homo unus est. Quos autem le-
 gimus frater animam et corpus. Et si duo-
 bus quoniam efficit utraque unum. Aliud est
 quod sentit. Aliud cui subiacet. Tres autem
 affectiones autem sunt. Una rationabilis. alia
 concupiscibilis. tertia imperabilis. Duo ergo
 in tres et tres in duo diuiduntur. Item
 primum aduentu christi homo qui erat irra-
 tionabilis rationabilis factus est. Erant car-
 nales tunc misit deus spiritum sanctum in corda
 nostra facti sumus filii spirituales. Possimus
 etiam dicere quod in hac domo sunt alii quibus
 odor. tactus. gustus. visus. auditus. Si
 ergo primum ea que audimus et legimus sen-
 su. visus atque auditus. excludamus super-
 fluos corporis voluptates. que gustu tactu
 quod et odore paruitur. Duo in tres diui-
 dimus eo quod mentis habitus vias non ca-
 piatur illecebris aut si quis sensibus
 acceptis corporales vias iam corporis
 et peccata se separant. Primum carnis caro ni-
 deri atque anima. ab odore. tactu. gustu
 quod luxurie separata. fortior enim rationis
 sensus uelud uelut fertur affectus hoc
 molliorem suadet tenet rationem. Et his
 itaque diuersis cupiditatum motus in o-
 leuit. sed in se anima redit degeneres
 ab unum heredes. Caro quippe cupidi-
 tatis suis quas sibi ipsa gaudet tunc
 senari. inuidi doluit esse castitatem. sed ve-
 lud corporis quidam atque autem matrem. Vo-
 luptas motu prae cupiditatem inuidit.
 Ergo quod diu mansit in una domo con-

spuantibus. cuius individua consensio.
nulla diuidatur & diuisio. Vbi uero xpus
ignem quo delicta cordis coquet. uel gla
dium quo scorta penetrant. misit. in tras
tunt caro atq; anima regnatiohis & noua
ta mysterijs copulam positatis illudat. ut
diuidantur pentes in filios. du in tempas
motus in tempantia abdicat et anima
declinat consortiu culpe filij quoq; pentes
diuidunt. unde renouati homines uicia
uicta declinant. Voluptas q; adolescen
tor seriose damus refugit disciplinam.
Vedi. Vel aliter Pentes signant qui
fidem tinitatis hnt. Per duo in fideles
qui a fidei unitate dissentiunt. Pater
aut dicitur & eius filij imitando eam q; s;
postquam uent ignis ille relectus nos ab
uicem spauit et ondit alim ptem qui e
in celis Mater synagoga. filia e etia
pmitua q; et eam de qua gemus dicit
synagoga fidei persecucioem sustinuit
et ipa eadem synagoga fidei uitate con
dixit. Soarus synagoga nuz etia de
genabus. quia sponsus etia xpus filius
e synagoge sicut carne Synagoga g
in matre et in filiam e diuisa q; crede
tes denturq; iplo psequit. Sed et ille et
in pccat et in matre. p diuise quia noluit
carnalem circalatione suscipere. Cum uidit
nubem **Thiophylus** Cum deprecaco
disceptasset et eam nominasset. gladiu
potant audientes turbati nespectos quid
dicit. Et id dnt subdit q; sicut ueris dis
pocores per quoda signa dimosunt. Sic
deberent eius aduentu cognoscere et h
e q; dicit. Cum uideritis nubem oriente
ab occasu statim dicitis nubibus uent.
et ita fit. Et cu auster flante dicitis
quia spiritus erit et ita fit. q. d. uerba
mea et opera me uident q; tratu nob
potestis igit q; cecitate. quia no ueni pa
tem dare. sed umbram et turbam. ego
en sum nubes et uenio ab occasu.

1. ab humana na prudem multa induta
peccatoris caligine. Veni etia pone igne
et spiritum matrem. Sum etia auster. Ventus
calidus et oppositus boreali frigiditati.
Vedi. Vel qui exdemtoz imitaco
statum auar. quia uoluerat facili
me pnosce potuit. Possent etia si
uolent tempus aduentus dm ex dictis
intelligere pphetar. **Cyrillus.** pphete ei
militaria pmitauit xpi misteriu
dicebant. Ergo si prudentes essent
ad futura pphetu intende n ignorare
futura tempestates post uentam pntem
Erit en uentus et pluuia et supliciu
futur p ignem et h signat cu dicitur
Nubibus uent. id ead ead salut
tpus. non ignorare saluet aduentu sal
uatoris. p que pfecta pietas t trauit. t
mudu et h signatur cu dicitur. dicitis
quia spiritus erit. Unde in cora rephien
som subdit. pparite faciem teli et
terre nosis pbare hac aut temp q; no
non pbatis **Basilius** Est aut non
dum q; nrae sint humane uite pdes
gicature. dum quis ultra mensura no
pquirit. cora iudica. Est en non nulla
de pluuys futuris pape plura quaq; de
spibus et impetu uentoz ad pccalib;
uel vniuersalib; uel uolentis uel leuib;
Quia uero q; moditas excoz gicatura
uite pfectur quis nesat. Inter e en
nante pnoscaru pcellaz pccula uiato
imitacoem aeris colono fructu copiam
Vedi. Sed utiq; aliqui de turba se
pphetice lraone ignaros tpm cursu pro
bare non posse causarent. uigilanter
adungit. diuidant et auobis ipis no
iudicat quod iustum e. ostendeb eos
et si lrae nesiant natu tamen in
gemo posse dimoste en q; opera fecit
q; nullus alius fecisset. sup homines et
deu esse. Vel post huius seculi iusti
cias. iustum creatoris iudicu esse

Ventura **Origenes** Si tunc aut esset nobis natura iustitiae id quod iustum est iudicare magis saluator hac dicit. Cui aut iudis id **Theophilus**. Post quod ostendit dominus laudabilem discordiam ex hoc docet laudabilem pacem cum dicit. Cui aut iudis cum adversario tuo ad principem in via da operam liberari ab illo. q. d. Cum trahit te adversarius ad iudicium da operam. i. omnibus modis exortos ut ab solvaris ab illo. vel da operam. i. et si nihil habes minutum accipe ut ab solvaris ab eo. ne te coram iudice gremat. Unde sequitur. Ne forte trahat te apud iudicem et iudex tradat te exactori et exactor mittat te in carcerem.

Cyrillus In quo angustias patieris donec novissimum assem exigent et hoc est quod subdit. Et tunc tibi non exoribus inde donec etiam novissimum minutum reddas.

Augustinus Videtur michi de presentibus iudicibus dicit et de tunc ad presentem iudicium et decorem huius mundi. Phet enim que appetunt et in promptu sunt irrationabiles homines se corrigere assuevit frequenter enim non solum ex futuris bonis vel malis commouet. sed etiam ex presentibus propter gratiosiores auditores. **Ambrosius** vel adversarius meus dicitur est qui serit illecebras delectat. ut habeat in supplicio principes quos habuit in errore exortos. Adversarius etiam nobis est omnis viciorum usus. Denique adversaria est nobis mala assuetudo que nos hic afficit et in futurum accensibilis et prode. Denique igitur operam ut dicit magis summa vite curricula operanti. tamquam amabo adversario ita ab improbo liberemur ac tu ne dum magis cum adversario ad iudicium in via non in odianone errorem. Quis autem est ingratus nisi penes que omnis presentis est. Hic autem ingratus tradit reum iudici et saltem cum amaris et mortuorum tribuit presentem saltem in seipso propter quem omnia redduntur et in seipso

apis pena mandat. Ipe exactor tradit et in carcerem mittit dicit enim tollite et mittite illum in tenebras exteriores. Exortos suos migrat et angelos de quibus dicit. Habebunt angeli et separabunt malos de medio iustorum et mittent eos in caminum ignis. Sed subdit. Et tunc tibi non exoribus inde donec etiam novissimum minutum reddas. Sicut enim qui peccata solvit non solum evadunt feruoris nomine sed totius sortis usque ad minutum quocumque solvuntur igne presentis. vniuersa soluat vel satisfactio quantum peccata pena dissolvit. **Origenes** Vel aliter Quatuor personas hic ponit adversarius. principis iudicis exactoris et per se persona pretermissa est principis et exactoris minister incertus. In seipso etiam quille quadrante iste minutum possit. **Origenes** autem dicit. Novissimum Cunctis autem hominibus duos angelos adesse legimus. malum qui adversaria exhortat. bonum qui optima persuadet. Ille autem adversarius non quotiens presentibus peccatis exultat. sed quoniam habet presentem apud principem seculi. Huius qui se miserat exultandi et gloriandi. Cum articulo autem in greco est posuit ut ex plurius omni maret quia vniuersus quisque sub sue gentis est princeps. Da ergo operam ut libereris ab adversario tuo siue apud principem ad quem te adversarius trahit. hinc do. sapientia. iusticia. fortitudine et temperantia. Si autem dedit operam. esto in eo qui dicit. Ego sum. Na alioquin trahit te adversarius ad iudicem. Dicit autem trahit. ut ostendat volentes ad adempnatoris appellati iudice autem nostro alius nisi dominus ihesus christus qui tradit exactori. Singuli exactores proprios homines dicitur exactores. si debuerint aliquid. Si omnibus vniuersa reddidero. nihil tibi debeo. Quia si debitor fuero mittet me exactor in carcerem nec putatur exire nisi debitum omni persolueris. Non enim habet exactor presentem. ut magis saltem

quadrantem concedat. Qui donavit de-
bitori quingentos denarios et alij quinquaginta
dno erat. Iste qui exactor e dno no e
sed adno ad exigenda debita ppositus. No-
uissimu aut mimitu dicit grauale et
tenue. pta em ma aut pinguis p aut
temnia. Vt igitur e qui non peccat
Sed autem si precipue peccatu heat
inter ipa quoq temnia. diuersitas est
Alioqn non dicit. Donet nouissimu
reddet mimitu. Si em paru debet
no egredietur nisi soluat mimitu quadra-
tem. Alia aut magno debito fuit ob
noxius mimita ei ad reddendu scula.
nuabunt. **Veda.** Vel aliter aduflaria
m moia est sermo dei contra nris
canalibus desiderijs mnti vita aquo
liberatur qui pceptis eius subdit. Illo
qn tradet iudici. quia ex sermoe dmi
qtempo. pitor rous tenebit. i epaie
iudicis. Alia uideo exactori tradet. i. ma-
ligno spu adulcom qui mittit m carcerem
i. m infernu. Vbi quia semper soluere
penas patiendo sed magi persoluendo
venia consequi potit. in qua inde exorbit
sed ppetuas penas licet. **Ca. xiiij.**

Verant autem
quidam r. **Gl.**
Quia de penis
peccatorum fecat
mentionem oport
time nunciatur
quorunda peccan-
tium pena exortus

exemplo ead alijs peccatorib; pena
gminatur. Unde dicit. Adeunt aut quida
ipso intempe nunciante illi de galileis
quos sanguis pylatus misit ai sac-
fices eoz. **Cyrellus** sicut em sequentes
dogmatu inde galilei auq mentes lucas
m actibus aploz fecat qui dicebat non
oportet quequa vocare dmi. Unde qua
plures eoz quia cesarem non fateban
dmi apylato pmiti p. Dicebant ead
non oportet alias astrictis victimis

m lege moysi offerri deo. Vn phibebat
statutas aplo victimas p salute. Impatois
et pti rom pylato ergo indignatus
galileos misit inter ipas victimas qd
ritu legis se offerre putabant scadi. ita
q sanguis offencu. oblati victimis mis-
retur. Excedente aut vulgo iustissime pre-
dictos talia passos esse. quasi scandala
seminantes m pto et mitalates pnceps
modu subditoz narrauit hoc salua-
tori uolentes pape quid ei sup hoc uide-
tur. ipe aut peccatores hos ee pmit-
no tame hos asserit talia passos ee
tamq peiores non paritib; unde seq
Et respondens dixit illis. Putatis
q hij galilei p omnibus galileis pto-
res fuerit quia talia passi sunt non
dico uobis. **Crisp.** Punit em deus
quodam peccatoz amputas eoz naq
nam et pena illic statuens eis leuote
et plene simones eos ab alijs et vi-
uetes m malicia corrigens p hois dap-
nationi. Insuper alias hic non punit
ut se sibi cauermt penitentes pnte
penam effugiant et futurum suppliciu
Si uero psonant magi parant
tomentu. **Iustus** ayam festat ead hic
quia quecuq ex iudicis accidit m reoz
suppliciu non solum iudicanti pte si
ead miti dei gtingunt. Unde siue iusta
consua punit uideo siue aliud inter-
dens qdempnet. qmendandū est ne
gpaū dme censue. **Cyrellus** Remouet
ergo populares ab mtestinis mfidis ortoe
religionis contitac. Subiungit. Sed
mpe pnam egelitis. i. nisi cessauit
conspiraie contra pncipes quod nutu di-
uino non agitis. omnia simul uel pte
pibitis et m sanguis uis victimis
guiget. **Crisp.** In hac aut audir q
illos permissit talia pati ut uiuetes
aliens pncipis triti fierent heredes
regni. Quid igitur dicit ut melior
ego fiam ille pmit. Non co sed pu